

Evaluering av virksomheten i Østre Agder teknisk forum

1. Initiativ

Følgende sak lå til grunn for etableringen av Østre Agder teknisk forum i sak 3/18

Rådmannsutvalget vedtar å etablere Østre Agder teknisk forum.

Sekretariatet inviterer representanter fra kommunene på kommunalsjef eller enhetsledernivå innenfor teknisk sektor for å drøfte og komme med forslag til mandat for dette. Forumet skal innenfor teknisk sektor ivareta en rådgivningsrolle overfor IKT Agder i forhold valg av digitale løsninger i sektoren basert på et helhetlig digitaliseringsprogram for kommunene.

Forslaget til mandat skal utformes så vidt at det kan favne om ny interkommunale løsning i teknisk sektor hvis det blir aktuelt.

Rådmennene ønsker at Østre Agder teknisk forum skal være et forum for drøfting av saker knyttet til driften og utviklingen av Østre Agder brannvesen – ØABV.

Fagutvalg for veilys rapportere til dette om sitt arbeid og benytter dette ved behov for faglige avklaringer.

Rådmannsutvalget ber Østre Agder teknisk forum om å vurdere hensiktsmessigheten av å etablere felles flyttbar drikkevannsberedskap for kommunene i Østre Agder.

Rådmennene forplikter seg til å melde inn navn fra kommunen slik at forumet skal kunne være etablert til 15.september.

2. Mandat for Østre Agder teknisk forum

Organisering

Østre Agder teknisk forum er underlagt rådmannsutvalget i Østre Agder. Deltakende kommuner har anledning til utpeke en representant på kommunalsjef eller enhetsledernivå.

Østre Agder teknisk forum velger leder og nestleder blant sine medlemmer med en funksjonstid på to år.

Sekretariatet i Østre Agder ivaretar sekretariatsfunksjonen for samarbeidet. Dagsorden for møter settes opp i samråd mellom leder, nestleder og sekretariatsleder.

Mandat

Østre Agder teknisk forum skal iverksette samarbeidstiltak med grunnlag i sektorens behov for felles utviklingstiltak og driftstiltak med sikte på å styrke teknisk sektor i Østre Agder.

(Østre Agder teknisk forum skal være kontaktledd for IKT Agder ved valg av digitale løsninger for sektoren. Utvalget skal tilstrebe valg av felles digitale verktøy i sektoren, men samtidig legge til rette for digitalisering gjennom å la medlemskommuner være pilot for utprøving og implementering av nye digitale løsninger. Utvalget skal være en pådriver for økt bruk av digitale løsninger i sektoren.) - punktet er overført til ny utvalgsløsning i regi av IKT Agder

Østre Agder teknisk forum skal ha et ansvar for å vurdere hvordan kommunenes samlede kapasitet og kompetanse i sektoren kan inngå i et samlet arbeid med sikte på å styrke kommunenes beredskap ved ulykker, uvær, hendelser eller ved andre beredskapssituasjoner.

Østre Agder teknisk forum har anledning til å arbeide med felles kompetansehevende tiltak for medarbeiderne i sektoren, herunder legge til rette for felles løsninger for sertifisering av medarbeidere ved behov. I arbeidet kan det etableres samarbeid med UiA og andre kompetansemiljø. Det gjelder også ved ønsker/behov for forskning i sektoren.

Østre Agder teknisk forum kan anbefale overfor rådmannsutvalget å etablere særskilte faggrupper ut fra behov. Fagutvalg for veilys rapporterer til forumet.

Østre Agder teknisk forum rapporterer til rådmannsutvalget i Østre Agder.

Målsetting

Målet for samarbeidet er å bidra til nyskaping og utviklingen innenfor sektoren med sikte på gode og robuste organisatoriske og tekniske løsninger for kommunene i Østre Agder.

Østre Agder teknisk forum skal bidra til å styrke fagmiljø innenfor sektoren.

Østre Agder teknisk forum skal vurdere om samordnede anskaffelser og felles drifts- og vedlikeholdsavtaler kan bidra til reduserte driftskostnader i sektoren.

Finansiering

Alle tiltak som Østre Agder teknisk forum ønsker å iverksette og som innebærer bruk av kommunal arbeidskraft eller som forutsetter kommunale bidrag ut over medlemskontingenten, forutsetter vedtak i den enkelte deltakende kommune på grunnlag av innstilling fra Styret i Østre Agder.

Aktivitet

Østre Agder teknisk forums aktivitet styres av medlemmene, men minimumsaktivitet er 2 møter i halvåret.

3. Nye initiativ fra rådmannsutvalget overfor teknisk forum

Rådmannsutvalget drøftet 4.12.2019 aktuelle felt for utvidet interkommunalt samarbeid.

70/19 Oppfølging av workshop vedrørende mulige framtidige samarbeidsfelt mellom kommunene.

Østre Agder teknisk forum anmodes om å drøfte følgende samarbeidsfelt/fellesløsninger:

- Felleskontor innenfor kart og oppmåling for kommunene i øst.
- Skjærgårdsrenovasjon
- Teknisk drift - felles utstyr
- Teknisk drift – renhold var tidligere drøftet. Arendal eiendom KF informerer om hvilke tilbud de har overfor eksterne brukere. Sendes ut via sekretariatet.
- Felles plan og byggesakskontor for ensartede kommuner – ikke aktuelt for de største.

4. Nye initiativ fra Østre Agder teknisk forum overfor Østre Agder rådmannsutvalg

Nytt initiativ fra møtet 7.april 2021 sak 08/21 Felles geologiingeniør-kompetanse

Sekretariatsleder orienterte om den dialogen hadde hatt med fylkesdirektør Ola Olsbu om dette og ble supplert av Leiv Egil Thorsen som også hadde drøftet dette med sin leder. Signalene er at rekruttering av fagmedarbeidere med Geolog/geologiingeniør kompetanse er krevende. De som har slik kompetanse ønsker å være del av et faglig fellesskap som enkeltstillinger i fylkeskommuner eller kommuner kan gi dem. Derfor er etablering av et felles faglig miljø slik Østre Agder-samarbeidet har erfaringer med innenfor jus-feltet et alternativ å vurdere. I dialogen med fylkesdirektøren for samferdsel ble det heller ikke sett på som et problem å etablere et slikt samarbeid mellom fylkeskommunen og en gruppe med kommuner.

Sekretariatsleder understreket at et slikt faglig samarbeid forplikter deltakerne over tid. Man må være forberedt på å inngå en forpliktende samarbeidsavtale som inneholder

- Mål for samarbeidet
- Oppgaver som tilligger virksomheten.
- Finansieringsmodell
- Regler for å tre ut av samarbeidet – med frister.

Vedtak:

Østre Agder teknisk forum anbefaler Østre Agder rådmannsutvalg om å invitere Agder fylkeskommune til et samarbeid for å utrede muligheter knyttet til å etablere et interkommunalt samarbeid med sikte på å få grunnlag for et felles fagmiljø med kompetanse knyttet til geologi/geologiingeniør.

5. Sammensetning av Østre Agder teknisk forum

Arendal	– teknisk ledelse drift
Grimstad	- teknisk ledelse plan
Risør	- teknisk ledelse drift
Gjerstad	- teknisk ledelse drift
Tvedestrand	- teknisk ledelse drift
Froland	- teknisk ledelse plan (fra 1/9-2021) teknisk ledelse drift
Åmli	- teknisk ledelse drift
Vegårshei	- teknisk ledelse drift og plan

Ulik organisering av kommunenes driftstekniske organisasjon og forvaltning av kommunale planoppgaver er ikke ensartet i de åtte kommunene. Det gir teknisk forum utfordringer knyttet til hvilke temaer som oppleves som relevante.

Viktige arbeidsfelt innenfor rammen av teknisk sektor har organisert sterke faglige fora – vann, avløp, vei. Det er uhensiktsmessig å rokke ved disse og det er usikkert om gjenstående ledelses relaterte oppgaver gir grunnlag for et samarbeidsforum.

Planfaglige oppgaver har en hensiktsmessig ramme i den enkelte kommune basert på plan- og bygningslovens bestemmelser. Samfunnsutviklingsoppgaver som bør bli ivaretatt over kommunegrenser er forutsatt ivaretatt av fylkeskommunen som samfunnsutviklingsaktør.

6. Møtehyppighet og deltakelse

Oversikt over virksomheten i Østre Agder teknisk forum

År	Antall møter	Antall saker (eksklusiv IKT)	Gjennomsnittlig oppmøte
2018	2	2	5,5
2019	5	10	5,75
2020	5	13	6,25
2021	6(planlagt)	9(5 møter)	5,8

Antallet forfall til møter i Østre Agder teknisk forum er gjennomgående høyere enn nivået i andre samarbeidsforum. Det gir en klar indikasjon på at travle medarbeidere i administrasjonen i teknisk sektor velger å gi dette lav prioritet.

Leder og sekretærs erfaring er at medlemmene ikke spiller inn saker de ønsker å behandle.

7. Drøfting av videreføring av samarbeidet i teknisk forum

I forhold til de fire andre forumene i Østre Agder-samarbeidet (helse og omsorg, oppvekst, næring og HR) er aktiviteten i teknisk forum lav både med henblikk på tallet på møter og på antall saker til hvert møte.

De to første nevnte forumene har store fellesprosjekt som bidrar til å drive samarbeidet framover. HR har rullerende prosesser som bidrar til stort antall saker. KS er en nøkkel for at samarbeidet oppleves som helt nødvendig.

Kommunene jobber svært selvstendig med næringsutvikling, men erkjennelsen av behovet for å jobbe mer sammen er økende ikke minst knyttet til hele regionens samlede behov.

I teknisk sektor blir utfordringene fortløpende løst i den enkelte kommune. Vannforsyning løses lokalt, kanskje uten å vurdere om andre løsninger kunne ha gitt mer rasjonelle og mindre sårbare tjenester. Hver velger sin løsning for avløp. Drift og vedlikehold av vei løses lokalt. Tilløp til drøfting av felles løsning for eksempel gjennom å få på plass en felles veistandard for vei som en har fått til for veilys er ikke fulgt opp. Skulle vi fått dette på plass så måtte vi gå sammen om å avsette

nødvendige prosjektmidler. Erkjennelsen av at dette er et reelt behov er ikke så sterk i teknisk sektor at vi sammen tar initiativ overfor kommunedirektørnivået for å iverksette arbeidet.

Behovet for god samordning av synspunkt og forhandlingsstrategi vil bli aktuelt dersom eierskapet i veisektoren ønskes endret ved en systematisk reklassifisering av fylkesveinettet. Kommunene kan etablere et felles prosjekt for å kunne sikre faglig grunnlag ved diskusjon med Agderfylkeskommune i en slik prosess. Å klare å legge til grunn en felles analyse kan bli utfordrende for kommunene. Vi kan oppleve å bli satt opp mot hverandre.

Veilyssamarbeidet dokumenterer at det først er når vi sammen eier en oppgave at det kan oppleves som noe annet enn en tidstyv. Paradokset er derfor at skal vi videreføre teknisk forum så krever det at det skal bidra til å løse viktige oppgaver som best løses gjennom samarbeid.

Er et eventuelt samarbeid om felles geologingeniør-kompetanse et slikt samarbeid? Trolig ikke! Store kommuner trenger tilgang på slik kompetanse ofte. Både knyttet til enkeltprosjekt og til planprosesser etter plan- og bygningsloven. Kommunenes behov synker proporsjonalt med mengden plansaker i kommunen.

En felles satsing på kompetansebygging knyttet til GIS vil møte utfordringer knyttet til svært ulikt kompetansenivå i kommunene. I tillegg er det ulike behov i store og små kommuner med stort utbyggingspress og kommuner der byggeaktiviteten er vesentlig mindre. Ulikhetene mellom kommunene gjør det vanskelig å finne felles løsninger, da behovene er så forskjellige mellom store og små kommuner.

Tilknytning til felles vassdrag knytter Åmli, Froland, Arendal og Grimstad, men vannforvaltningssamarbeid er vel overdratt Agder fylkeskommune. Helt tilsvarende for Vegår-vassdraget mellom Vegårshei og Tvedestrand og Gjerstad-vassdraget mellom Gjerstad og Risør. Selv om vi deltar i felles finansiering av en vannforvalter så mangler kommunenes eierskap til fagfeltet og teknisk sektor ønsker ikke og er ikke tildelt et tydelig saksansvar for fag feltet.

Skjærgården binder fire av samarbeidskommunene sammen om forvaltning av en merkevarer i Norges reiseliv. Teknisk sektor eier ikke ansvarsfeltet, men forvalter et delansvar. I de store kommunene ligger store deler av ansvaret til bygartner. De som deltar i teknisk forum vil ikke oppleve dette som et viktig felt for samarbeid.

8. Konsekvenser av å utvikle teknisk forum

Med dagens aktivitetsnivå vil en utvikling av Østre Agder teknisk forum ikke få konsekvenser for tekniske tjenester forutsatt at fagutvalg for veilyss fortsatt ivaretar sine oppgaver knyttet til sitt ansvarsfeltet.

En videreføring av samarbeidet i teknisk sektor må bygge på vilje til felles løsninger for kommunene innenfor tunge og krevende arbeidsoppgaver som er relevant for bredden av deltakende kommuner.

Et uforpliktende møtepunkt mellom kommunene basert på et minimum av møter 1 til 2 i året kan ivaretas gjennom valg av en kontaktperson med kontaktperson for hver kommune.

Østre Agder-samarbeidet forholder seg til konklusjonen i denne rapport om at det på dagsdato ikke foreligger et erkjent behov for samarbeid innenfor teknisk sektor ut over veilyssamarbeidet. Behov for kontakt mellom fagpersoner i teknisk sektor ivaretas i egenregi av fagmiljøet. Ved behov i framtiden vil Østre Agder-samarbeidet kunne bistå et slikt faglig nettverk både praktisk og ved behov for drøftinger på kommunedirektørnivå.

Det er et faktum at teknisk sektor viser stor evne og vilje til å håndtere utfordringer i egen regi. Det bør ikke forstås som motvilje mot samarbeid eller en negativ holdning til kolleger i andre kommuner. Når man møtes så er inntrykket stor tillit til sine naboer og velvilje til å stille opp for hverandre ved behov.

Utredningen har som premiss at videre arbeid for digitalisering innen teknisk sektor skal bli ivaretatt gjennom styringsgruppe for samfunn og infrastruktur i regi av IKT Agder.

Vedlagt rapporten følger en oversikt over eksisterende faglige samarbeid i teknisk sektor.

Vedlegg 1 Andre samarbeidsfora i teknisk sektor

Norsk Kommunalteknisk Forening

NKF Nettverk Agder - Veg og trafikk

Vegforum

Trygg Trafikk

Norpark

Norsk Vann

Driftsassistansen

Vannforeningen

Opplæringskontoret

Geoforum

KS Eiendomsskatteforum